MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

p. Ciołkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 17 IX 1941 /poranny/

DEUTSCHLANDSENDER /po niemiecku/
15 IX 1939 Reuter doniósł, że straty niemieckie w Polsce wynoszą 100 tysięcy ludzi, zaś Times ogłosił, że wojska polskie odebrały Łódź, zadając Niemcom wielkie szkody w ludziach i materiale. /15 IX, g.19,00/
Uwaga: Wiadomość powyższa nadana była również przez szereg innych stacyj niemieckich lub kontrolowanych przez Niemcy.

PARIŻ /po francusku/
Hitler zaofiarował Francji trwały układ bez zmian terytorialnych. Dziś oczywiście w wyniku wojny nastąpią wyrównania terytorialne, których szczegóły określi traktat pokojowy. W przeddzień zatargu z Polską, Rzesza zredukowała swe żądania do minimum. Były one ograniczone i rozsądne i gdyby nie bezkompromisowość W. Brytanii, pokój byłby zachowany. Jakikolwiek będzie bieg wypadków, geograficzna jedność Niemiec na wschodzie i zachodzie będzie przywrócona. /15 IX, g.19,45/.

HILVERSUM /po holendersku/
Z inicjatywy dra Todta toczą się rozmowy niemiecko-słowackie w sprawie wspólnego wykorzystania jezior tatrzańskich i rzek dla dostawy energii elektrycznej do Gen. Gub. i Słowacji. Opracowuje się ogólny plan. /15 IX, g.11,45/.

BRATYSŁAWA /po słowacku/
Ministerstwo Rolnictwa zakazało podawania w restauracjach i zakładach sprzedaży żywności ryby smażonej. Przy jednym posiłku wolno podawać najwyżej 3 dania, zaś w poniedziałki, czwartki i piątki nie wolno podawać mięsa.- Prezydent Państwa uprawniony jest do zwalniania niektórych Żydów od ograniczeń przewidzianych ustawami antyżydowskiemi. /15 IX, g.21,00/.

BELGRAD /po rosyjsku/
Z pamiętnika politruka, jaki wpadł w ręce niemieckie, wynika, że boją się oni bardziej swego własnego narodu, niż Niemcy.- Wiele hałasu zrobiono wokoło Wiecu Wszechsłowiańskiego z udziałem nieznanych delegatów. Gdy nic z tego nie wyszło, okazało się, że uchwały Wiecu były dziełem nie przedstawicieli narodów słowiańskich, lecz amerykańskich emigrantów, gotowych za pieniądze napisać każdą uchwałę. /15 IX, g.4,00/.

BELGRAD /po serbo-chorwacku/
Tytułem odwetu za tchórzliwe zamordowanie żołnierza niemieckiego, rozstrzelano 50 znanych komunistów. /15 IX, g.21,10/.

RZYM /po rosyjsku/
Pogłoski o próbie zawarcia odrębnego pokoju z Finlandią okazały się wymysłem propagandy anglo-sowieckiej.- Radio londyńskie podkreśla fatalne położenie na froncie sowieckim, prasa angielska przygotowuje opinię na załamanie się tego frontu.- Wybitny izolacjonista amerykański oświadczył, że Roosevelt rozpoczął wojnę, naruszając konstytucję.- Sen. Clark oświadczył, że chrześcijańska młodzież Ameryki nigdy nie będzie walczyć za bezreligijny Związek Sowietów.- Anglicy mogą przesłać do Rosji tylko niewielką ilość broni.- Prezydent Słowacji dr Tuka oświadczył, że wypowiedzenie wojny bolszewikom było obowiązkiem narodowym katolickiej Słowacji. Trzeba było skończyć z ustrojem, który uciska ludzi i niszczy kulturę chrześcijańską. /16 IX, g.15,15/.

MOSKWA /po polsku/

Komunikat SBI.- Aktywność partyzantów.- Poeta polski Julian Tuwim nadesłał z New Yorku depeszę do literatów polskich w Moskwie, w której wyraża radość, iż narody polski i rosyjski walczą ramię przy ramieniu przeciw faszystowskim szubrawcom.- Rząd Szacha nie panuje nad sytuacją w Iranie, nie mając oparcia w masach. /16 IX, g.13,30/.

Straty niemieckie / wyliczenie /.- Straty rumuńskie pod Odessą. Prasa rumuńska zmieniła ton. Gazeta .... stwierdza, że bolszewicy otoczyli Odessę ścianą ze stali i że wprawdzie należy oczekiwać upadku Odessy, lecz nie wiadomo, czy jest to kwestia dni, czy tygodni. Dodamy od siebie, że Rumuni mogą stracić nowe tysiące ludzi, a Odessy nie wezmą.- Prasa turecka stwierdza, że w lecie załamały się wszystkie plany Hitlera, armia niemiecka trafiła na nieoczekiwany opór; do obalenia planów przyczyniły się zwłaszcza ostatnie kontrataki sowieckie. Prasa amerykańska stwierdza, że w Sowietach nastąpiła stabilizacja frontu.- A. P. donosi z Vichy o terrorze i aresztowaniach we Francji. Komendant Paryża gen. Schoenenborg ogłosił, że każdy, u kogo znaleziona będzie broń palna, będzie rozstrzelany.- Fatalna sytuacja we Włoszech, wzrost drożyzny, brak żelaza: uruchamia się bardzo głębokie stare kopalnie w Piemoncie.- W Luxenburgu powstała Liga do walki z okupantami. /16 IX, g.16,30/.

MOSKWA /po rosyjsku/

Komunikat SBI.- Straty wojsk rumuńskich pod Odessą.- Głód w Rumunii.- Prasa szwedzka donosi o wzmaganiu się terroru niemieckiego w krajach okupowanych w miarę wzrostu niezadowolenia. Wszystkie żywioły, dążące do niepodległości Niemcy określają jako komunistyczne. Tak np. w Jugosławii Niemcy rozprawiają się z niezwykłym okrucieństwem ze wszystkimi bojownikami o niepodległość, jako z komunistami, choć wiadomo, że w Jugosławii komuniści byli bardzo nieliczni. Terror panuje również w Polsce i Czechosłowacji, a szczególnemu nasileniu uległ ostatnio w Norwegii, gdzie m. i. rozstrzelano jako komunistę znanego adwokata, działacza socjal-demokratycznego. /16 IX, g.14,30/.

Prawda: Cały przemysł musi się przestawić na stopę wojenną. Przeważnie się tak już stało, lecz jeszcze, zwłaszcza daleko od frontu są nieliczne zakłady, pracujące tak jak za czasów pokoju. /15 IX, g.6,00/.

Ponad 100 tysięcy robotników, studentów i przedstawicieli inteligencji zgłosiło się na członków partii Lenina-Stalina, w tym wielu wybitnych górników Donbasu.- Metalowcy w Donbasie w czasie wolnym od pracy ćwiczą się w działaniach milicji ludowej i wielu wprawiło się znakomicie w używaniu butelek z płynem zapalnym.- W okręgu nowo-sybirskim kołchoźnicy oszczędzają na materiałach pędnych i wielu pracuje w nocy dla pełnego wykorzystania maszyn rolniczych.

Sabotaże w Rumunii i na Słowaczyźnie.- Surowe wyroki niemieckich sądów wojennych w Norwegii.- TASS donosi ze Stambułu, że premier serbski Nedicz ogłosił 9 IX, że w razie zabicia członka jego rządu rozstrzelani zostaną wszyscy krewni członków rządu Simowicza.

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE

Depesze.

Waszyngton. We wtorek Rząd wniesie w Kongresie o 6 miliardów dolarów jako uzupełnienie ustawy o pomocy.- Szanghaj. Prezes projapońskiej organizacji emigrantów rosyjskich w Szanghaju, Iwanow został zabity. Poprzedniego dnia był ciężko ranny jeden z jego najbliższych współpracowników.- Buenos Aires. Ambasador niemiecki oświadczył, że nie zamierza ustąpić ze stanowiska.- Miasto Watykańskie. Papież zwrócił się do wszystkich katolików o modły za przyspieszenie końca wojny.- Boston. Fińska Biała Księga nie daje wrażenia, by Finlandia pragnęła sojuszu z Niemcami.- Waszyngton. Prezydent omówił kwestię zmiany ustawy

o neutralności.

Korespondenci.

H. Smith, Berlin. W polskim Gen. Gubernatorstwie ogłoszono nowe zarządzenia przeciw kradzieży żywności i uszkodzeniom niemieckich transportów dostaw. Frank zarządził nowe surowe kary, które zwłaszcza będą wysokie w razie ujawnienia przy sprawcach broni.- D. Mac Evoy, Moskwa. Podczas gdy wojska Timoszenki posuwają się pod Smoleńskiem, a gdzie indziej toczą się ciężkie walki, ludność cywilna Moskwy bez przerwy przygotowuje się do spotkania przypuszczalnego najwyższego wysiłku niemieckiej maszyny wojennej.- W. Stringer, Boston. T. zw. czynniki liberalne zdają się brać górę w Tokio. Nie należy oczekiwać zupełnego wyrównania różnic między Japonią i Stanami, lecz raczej układu, utrzymującego status quo, przyczym Stany pozwoliłyby na zwiększenie obrotów z Japonią w zamian za stopniowe odsuwanie się jej od osi, co umożliwi przerzucenie na Atlantyk znacznej części floty Pacyfiku.

Boston /po polsku/

Prezydent Roosevelt złożył wczoraj Kongresowi sprawozdanie z wykonania ustawy o pomocy w ubiegłym kwartale. Wydano 6.281 milionów dolarów. Prezydent wspomniał w swym sprawozdaniu o Polsce, mówiąc, że Polacy ze Stanów i Kanady przechodzą przeszkolenie w Polskich Obozach Wojskowych w Kanadzie. Stany dostarczają oddziałom polskim dział, amunicji i umundurowania, oraz innego sprzętu wojennego. Rząd Polski w Londynie uzyskał prawo Polski do korzystania z ustawy o pomocy w rezultacie specjalnej podróży Premiera Gen. Wł. Sikorskiego i rozmowy, jaką odbył z Prezydentem Rooseveltem.- Bohaterstwo polskiego lotnika, sierżanta - pilota, który strącił 2 Me.- Mimo protestów niemieckich, rząd szwedzki pozwolił na nabożeństwo żałobne za 2 działaczy norweskich, zamordowanych w Oslo przez niemiecki sąd wojenny. W Norwegii uchylono stan wojenny z obawy przed otwartym wybuchem powstania.- W Salonikach zniszczono 2 okręty niemieckie.

Korespondenci z Ankary.

R. Brock, NYT. Abdykacja Szacha i jego ucieczka kończy pierwszą fazę kryzysu w Iranie. Po upadku autokratycznego regimu Szacha, utworzona będzie prawdziwa monarchia konstytucyjna. Nowy Szach Mohammed Ali również nie jest popularny wśród szczepów, które powstały przeciw jego ojcu, jednak sądzić należy, że powstanie wkrótce się skończy. Byłem teraz w Persji i sądzę, że niema szans podburzenia ludności przeciw okupantom; zwłaszcza Anglików witano jako oswobodzicieli. Były Szach był wybitnie proniemiecki. Koła niemieckie twierdzą tu, że za 6 tygodni zajmą Baku i przystąpią do"oswobodzenia"Iranu. Anglicy i Sowiety przygotowują obronę Bliskiego Wschodu i Indyj. Przed końcem roku powstanie zapewno gdzieś na Bliskim Wschodzie nowy teatr wojny. - M. Agronsky, NBC. Jutro okupanci wkroczą do Teheranu. B. Szach nagromadził olbrzymie kapitały i jest panem ogromnych włości, gdyż ludzi bogatych wywłaszczał i aresztował; majątki te zapewne będą zwrócone. Rodziny członków Poselstwa Sowieckiego w Sofii nieoczekiwanie przybyły do Ankary; uważa się to za wstęp do wypowiedzenia przez Sowiety wojny Bułgarii. Krąży pogłoska, że poseł bułgarski zażądał przepuszczenia przez cieśniny statków włoskich, które Bułgaria zamierza nabyć. Turcy pogłoskę dementują, w każdym razie żadnych statków wojennych nie przepuszczą. Wojska sowieckie ujęły grupę Niemców, przekradających się z Iranu do Turcji. Wielu Niemców dostało paszporty irańskie i ukryło się; obecnie są oni wyszukiwani.